

Ve věku nedožitých 93 let zemřela první dáma české architektury Alena Šrámková

Ve čtvrtek 10. března 2022 opustila českou architektonickou scénu její přední představitelka, profesorka Alena Šrámková. Architektka je autorkou budovy ČKD na Můstku v Praze, původní haly Hlavního nádraží v Praze, rozhledny na Šeráku, Tyršova mostu v Přerově či nové budovy Fakulty architektury ČVUT v Praze.

Po roce 1989 byla předsedkyní Obce architektů a stála u zrodu České komory architektů. Od roku 1996 vedla ateliér na Fakultě architektury ČVUT v Praze. Předseda ČKA Jan Kasl poslal jménem svým i Komory kondolenční dopis.

„Je třeba ocenit vnitřní sílu a důslednost přesvědčení, které do své architektonické tvorby vkládala Alena Šrámková. Její architektura není zaostalá ani ve srovnání s nejradikálnějšími výkřiky. Šlo jí o uchování trvalých hodnot, vyrůstajících z domácího kulturního prostředí, o architekturu představující ‚hlubinu bezpečnosti‘. Je zároveň moderní i archaická, srozumitelná i blízka. Není ani hédonistická, na to je přísná, ani konzervativní, na to je vlídná, a možná, že může i vychovávat lidi. Takovou by si ji Alena Šrámková ráda představovala,“ napsal u příležitosti udělení Pocty České komory architektů 2007 historik architektury Pavel Halík.

Em. prof. Ing. arch. akad. arch. Alena Šrámková (*20. června 1929) je považována za jednu z nejvýznamnějších žen novodobé české architektury. V roce 1952 absolvovala Vysokou školu technickou v Bratislavě se specializací na architekturu a pozemní stavitelství. Pracovala pro Chemoprojekt Bratislava a Stavoprojekt v Ústí nad Labem. Ve studiu pokračovala v letech 1955–1958 na Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru Jaroslava Fragnera. Projektovála ve Státním projektovém ústavu obchodním Praha (1959–1975) a Projek-

tovému ústavu výstavby hlavního města Prahy – ateliéru DELTA (1975–1987). Působila rovněž v liberecké architektonické kanceláři SIAL (1988–1990), která fungovala pod Stavoprojektem Liberec. V roce 1991 založila Alena Šrámková vlastní architektonický ateliér. Mezi její nejdůležitější stavby patří nová brutalistní odbavovací hala Hlavního nádraží v Praze (1972–1979), kterou navrhla ve spolupráci s manželem Janem Šrámkem, Josefem Dandou, Janem Bočanem a Julií Trnkovou. S manželem Janem Šrámkem projektovali také dům ČKD na Můstku v Praze na Václavském náměstí (1975–1983), který se stal prvním příkladem postmoderní architektury v Československu. Mezi desítkami dalších studií a projektů stojí za zmínku realizace Domu s pečovatelskou službou v Hořádkovicích (2002) nebo Tyršova mostu v Přerově (2007). Od roku 1996 vedla ateliér architektury na Fakultě architektury ČVUT v Praze, pro níž navrhla se svými dlouholetými spolupracovníky a kolegy Tomášem Koumarem a Lukášem Ehlem novou budovu Fakulty architektury ČVUT v Praze (2005–2009). Za svou práci získala řadu ocenění, např. Poctu České komory architektů 2007, medaili Za zásluhy od prezidenta republiky v roce 2008 a Cenu Ministerstva kultury ČR za architekturu v roce 2010.

[ČKA, 10. 3. 2022]

Metropolitní plán má zelenou

Nově chystaný územní plán Prahy – Metropolitní plán zpracovává Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) dostal kladná stanoviska od všech dotčených orgánů, a to zejména od Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva kultury a Ministerstva životního prostředí. Návrh plánu je tak nejen v souladu s Politikou územního rozvoje ČR, ale i se všemi dotčenými orgány a veřejnými zájmy, které hájí. Výstava Metropolitního plánu byla zahájena 26. dubna v Centru architektury a městského plánování (CAMP).

Návrh Metropolitního plánu byl poprvé veřejnosti představen v roce 2018 v rámci tzv. společného jednání, během něhož podávala veřejnost připomínky, ale svá stanoviska uplatnila také ministerstva a úřady. Po řadě jednání byly všechny požadavky společně s vyhodnocenými připomínkami zapracovávány do aktualizované verze, která bude v dubnu dokončena a představena veřejnosti.

„V současné chvíli máme všechny zásadní dohody pro zapracování do nové verze Metropolitního plánu. Požadavky, které nám zaslala ministerstva, památkáři, městské části, ale i veřejnost, prošly vyhodnocením a byly zaneseny do nejnovější verze, která byla představena v dubnu. Díky kontinuální práci chystáme nový územní plán tak, aby více vyhovoval potřebám současné metropole a jejím občanům,“ komentuje proces Petr Hlaváček, I. náměstek primátora.

S ministerstvy se projednaly konkrétní detaily, které Metropolitní plán obsahuje, avšak jeho základní systém a podstata byly zachovány. Plán se proto věnuje a řeší konkrétní témata a problémy, kterým dnes město čelí. Jedná se zejména o klimatickou změnu, nedostatek bytů, kvalitu veřejných prostranství či veřejnou vybavenost.

„Jsme svědky naplnění dalšího významného milníku současného vedení Prahy v oblasti územního rozvoje. Město dokázalo zohlednit připomínky veřejnosti a získat svolení dotčených ministerstev se zveřejněním Metropolitního plánu Prahy. Město si zaslouží plánovat transparentně a samo, protože zná své území nejlépe. Nový územní plán považuji za klíčový projekt, který po desítkách let pomůže odblokovat výstavbu nových bytů na brownfieldech a zvýší ochranu městské zeleně, parků nebo vzácných pražských panoram a ochrání sídliště před zahušťováním,“ říká Zdeněk Hřib, primátor hl. m. Prahy.

„Dokončení Metropolitního plánu je pro rozvoj Prahy absolutní prioritou,“ doplňuje Petr Zeman, předseda Výboru pro územní rozvoj, územní plán

a památkovou péči a dodává: „*Stávající územní plán již je pro Prahu nevyhovující, na výboru neustále prodáváme jeho změny, což zpomaluje rozvoj města a zároveň je to i nesmírně nákladné.*“

Výstava Metropolitního plánu byla zahájena 26. dubna v Centru architektury a městského plánování (CAMP) a přístupná bude dva měsíce. Na ní se může veřejnost s návrhem Metropolitního plánu dopodrobna seznámit a zároveň přímo na místě podat připomínku. Tu bude možné podat i on-line prostřednictvím Portálu Pražana. Podobně jako v roce 2018 bude zveřejnění a připomínkování prodlouženo nad rámec minimálních lhůt daných stavebním zákonem. Zároveň Praha chystá také informační „tour“ po městských částech, kam lidé mohou přijít s individuálními dotazy přímo na okolí jejich bydliště. Mimoto bude pro veřejnost připraven doprovodný program k výstavě, přednášky i vycházky, které objasní principy Metropolitního plánu.

„*Metropolitní plán je jedním z nejdůležitějších dokumentů Prahy, jelikož definuje její budoucí podobu. Snažíme se proto oslovit veřejnost různými způsoby, aby se s plánem mohla dopodrobna seznámit a doptat se tak na konkrétní problematiku či lokalitu,*“ doplňuje Ondřej Boháč, ředitel IPR.

[StavbaWEB, 22. 2. 2022]

Novým děkanem Fakulty architektury ČVUT je Dalibor Hlaváček

Fakulta architektury ČVUT v Praze (FA) má od 1. února 2022 nového děkana, je jím doc. Ing. arch. Dalibor Hlaváček, Ph.D. Z Fakulty architektury chce vybudovat nejlepší školu architektury a urbanismu ve středoevropském prostoru.

Architekt a dosavadní vedoucí Ústavu navrhování II má zkušenosti z architektonické praxe i z dlouholetého působení v akademickém prostředí. Zastupuje FA v řídicí radě Evropské asociace pro architektonické vzdělávání (EAAE), která se soustředí na zvyšování kvality architektonického vzdělávání v Evropě, vedl tým

ČVUT Solar Decathlon, který byl pro FA i celé ČVUT velkým úspěchem i zviditelněním v mezinárodním měřítku.

„*Zvolení děkanem vnímám s pokorou a zároveň jako velkou výzvu. Fakulta architektury ČVUT je největší školou architektury v ČR. Má tak největší zodpovědnost za utváření budoucí podoby našich profesí. Její současná podoba je výsledkem tradice a dlouholetého vývoje, a především pak období po roce 2006, kdy došlo k zásadní reorganizaci. Nyní se nacházíme v momentě, kdy je čas zúročit zkušenosti z předchozích let a dát škole nový impuls. A na ten proces se těším,*“ řekl o svém jmenování Dalibor Hlaváček, který se funkce děkana ujal 1. února 2022. Vystřídal profesora Ladislava Lábuse, který řídil fakultu po dvě volební období od roku 2014.

Dalibor Hlaváček vyzdvihuje, že převzal dobře zaběhnutou instituci, která je díky dvěma předchozím děkanům, týmu vedoucích ústavů, pedagogickému sboru i vynikajícím studentům v dobré kondici a nemusí řešit žádné akutní problémy. Zároveň chce ale školu posouvat k novým výzvám.

Zdůrazňuje výjimečné kurikulum tří studijních programů – Architektury a urbanismu, Krajinářské architektury a Designu, které fakulta nabízí. Právě z potenciálu tří oborů v „jednom domě“ chce Dalibor Hlaváček vytěžit co možná nejvíce. Mezioborovost by se měla odrazit ve studijním plánu, který má být jednodušší a teoretické předměty více provázané s ateliérovou výukou.

Další oblastí, kterou plánuje nový děkan akcentovat, je udržitelné navrhování. „*Evropa se má stát prvním klimaticky neutrálním kontinentem. Součástí strategie je iniciativa Nový evropský Bauhaus, která se zaměřuje na propojení designu, udržitelnosti, přístupnosti, dostupnosti a investic. Fakulta architektury musí na toto téma jako největší škola architektury daleko více reagovat. Mělo by prostupovat nejen obsahem výuky a výzkumu, ale mělo by se odrazit v celém životě fakulty,*“ představuje svoji strategii.

Fakultu architektury plánuje více otevřít do zahraničí. Chce systematicky podporovat hostující pedagogy a ateliéry

vedené zahraničními profesory, usilovat o umístění FA ČVUT v QS World University Rankings a pracovat na validaci Královského institutu britských architektů RIBA.

V nejbližších týdnech vidí nový děkan FA ČVUT velkou výzvu v návratu fakulty do života po pandemii. Zaměřit se chce i na vnitřní prostředí fakulty, vidí ho otevřenější, inkluzivní a podporující. „*V této chvíli sestavuji tým, který bude mít za úkol přípravu genderového auditu a plán jeho implementace nebo přípravu institutu ombudsmanky / ombudsmana. Toto téma rezonuje čím dál více na českých univerzitách, hovořit se o něm začíná i na ČVUT. Chceme jít příkladem.*“

[StavbaWEB, 8. 2. 2022]

Florenc bude místem pro lidi. Rada hl. m. Prahy schválila výsledky urbanistické soutěže

Praha je na cestě k proměně neutěšeného území v okolí Florence. Rada hl. m. Prahy odsouhlasila v březnu letošního roku výsledky mezinárodní urbanistické soutěže Florenc21, která byla vyhlášena společně s městem, investory ČSAD Praha holding a Masaryk Station Development a za podpory Institutu plánování a rozvoje (IPR) na jaře roku 2021. Nyní je na řadě projednání změn územního plánu a uzavření memoranda mezi hl. m. Prahou a oběma investory.

V prosinci loňského roku byl v Centru architektury a městského plánování (CAMP) vyhlášen vítěz na novou podobu Florence. Stal se jím tým složený z architektonických studií UNIT architekti, A69 – architekti a MARKO&PLACEMAKERS. O druhé místo se pak dělil švýcarský tandem agps Architecture a Atelier Giro, IBV Hüsler a nizozemští de Architekten Cie., LOLA Landscape Architects s českým ateliérem M2AU.

„*Dnes jsme schválili výsledky mezinárodní urbanistické soutěže Florenc21, čímž se posouváme do další fáze realizace projektu. Na základě vítězného návrhu se bude dokončovat urbanistická studie s regulačními prvky pro řešené území, která bude součástí memo-*

randa hl. m. Prahy a obou investorů. Pražané také mohli posílat své nápady, co si od proměny slibují a jaké problémy je nejvíce trápí. Zapojení veřejnosti tímto způsobem ještě před výběrem vítězného návrhu je v českém prostředí unikátní. V hlavním městě chceme proměňovat město podle současných i budoucích výzev a moderního způsobu života. Městský prostor musí být tvořen pro lidi a být poměřován lidským rozměrem,“ říká primátor Zdeněk Hřib.

V následujících měsících budou projednány změny územního plánu transformačního území Masarykova nádraží a autobusového nádraží Florenc. Ještě před projednáním změn územního plánu v Zastupitelstvu hl. m. Prahy bude mezi Prahou a oběma investory uzavřena dohoda o kontribucích. Zároveň hlavní město Praha naváže spolupráci v ideové rovině s dalšími dvěma finalisty, kteří se shodně umístili na druhém místě.

„Máme také dva druhé týmy s velice kvalitním návrhem, s nimiž se město Praha chystá navázat spolupráci v oblasti magistrály a parku na Těšnově, jelikož porotu svým ideovým zpracováním zaujali. S týmem č. 50 rozpracujeme krátkodobá opatření a střednědobé úpravy severojižní magistrály

při jejím zachování na estakádě. Tým č. 55 zapracuje na studii revitalizace parku na Těšnově s možností umístění nové kulturní stavby, například archeologického muzea hl. m. Prahy,“ uvedl náměstek Hlaváček.

„Urbanistická soutěž na novou podobu Florenc je ukázkou toho, jak si město a investor mohou být v rámci jednotlivých projektů vzájemnými partnery. Nejen že se díky takovému partnerství daří urychlit složité městské procesy, ale v konečném důsledku to má pozitivní vliv zejména na kvalitu života lidí ve městě,“ komentuje Petr Zeman, předseda Výboru zastupitelstva pro územní rozvoj.

„Je to jeden z nejzajímavějších brownfieldů v Praze. Rozlohou, silnou dopravní zátěží v podstatě ze všech stran, tím, že je v samotném centru Prahy. O to významnější je, že jsme všichni společně našli shodu na tom, jak ze zapomenutého místa udělat moderní, a jsem si jistý, že výstavní část metropole,“ potvrdil Petr Palička, výkonný ředitel Penty Real Estate.

„Jsme rádi, že mezinárodní urbanistická soutěž Florenc21, jejíž jsme byli součástí, dospěla do konce a ukázala nám, jak by v budoucnu mohlo území

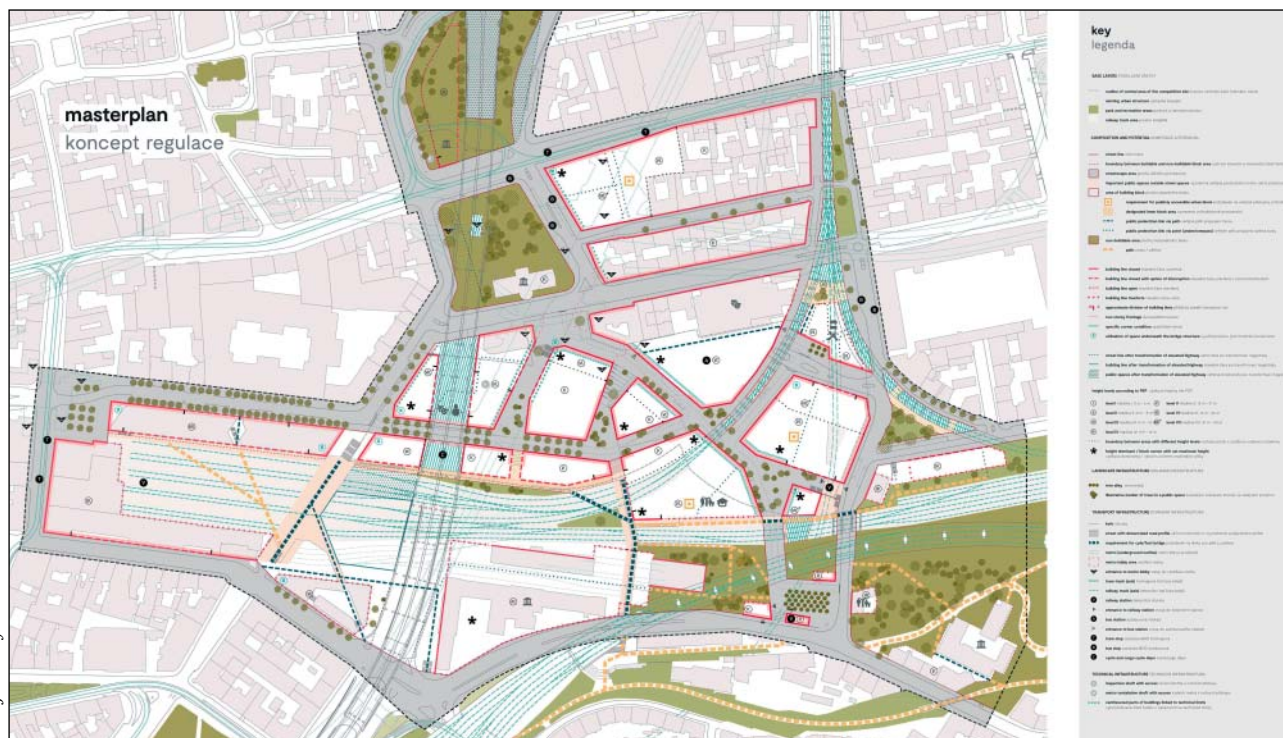
Florenc vypadat a jakým způsobem je možné zaintegrovat autobusové nádraží Florenc do nové městské čtvrti. Ke konečnému výsledku je však ještě dlouhá cesta a bude třeba úsilí a spolupráce všech zainteresovaných, abychom se dočkali okamžiku, kdy vize, vzešlé z této soutěže, budou moci být naplněny a realizovány,“ říká Pavel Vráblík, ČSAD Praha Holding.

Po uzavření memoranda mezi městem a investory a po projednání, a v případě schválení změn územního plánu, může začít projekční činnost jednotlivých stavebních bloků, veřejných prostranství a budov. Samotná transformace území by mohla začít zhruba za pět let, přestavba autobusového nádraží pak bude následovat až v další fázi, která by se mohla začít realizovat do deseti let.

„Je potěšení sledovat, jak se v posledních letech daří v Praze posouvat urbanistické a architektonické soutěže, a Florenc21, která probíhala formou unikátního soutěžního workshopu se zapojením veřejnosti, je toho zdárným příkladem. Byl bych velice rád, kdyby architektonická podoba navazujících staveb v tomto území vznikla také formou soutěže,“ uzavírá ředitel IPR Praha Ondřej Boháč.

[IPR Praha, 14. 3. 2022]

Zdroj: www.florenc21.eu

Masterplan

Nová aplikace o Pražské památkové rezervaci

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) zpracoval dle zadání Rady hl. m. Prahy architektonicko-urbanistickou analýzu Pražské památkové rezervace, díky které bude snazší pečovat o památky v centru města. Výstupy této analýzy – mapová aplikace Historické centrum města a publikace Katalog kritických míst – se stanou základním podkladem pro územní studii Pražské památkové rezervace. Aplikace je zajímavá i pro širokou veřejnost díky podrobným informacím o všech budovách v historickém centru města.

Historické centrum Prahy se se svou rozlohou 895 hektarů řadí mezi největší památkové rezervace na světě. Pražská památková rezervace zabírá prakticky celý střed Prahy – rozkládá se přibližně od Florencie po Vyšehrad a od Pohořelce až po magistrálu. IPR nyní vypracoval architektonicko-urbanistickou analýzu, která se zaměřuje právě na centrum města.

„Cílem tohoto projektu bylo zajistit účinnější péči o památkový fond v Praze a získat materiál, který bude sloužit

jako důležitý podklad pro další formy podrobnější dokumentace historického centra Prahy. Například pro územní studii Pražské památkové rezervace, na které nyní budeme pokračovat,“ říká Petr Hlaváček, náměstek primátora pro oblast územního rozvoje.

Architektonicko-urbanistická analýza má dva výstupy. Prvním z nich je mapová aplikace Historické centrum města, tím druhým pak publikace Katalog kritických míst.

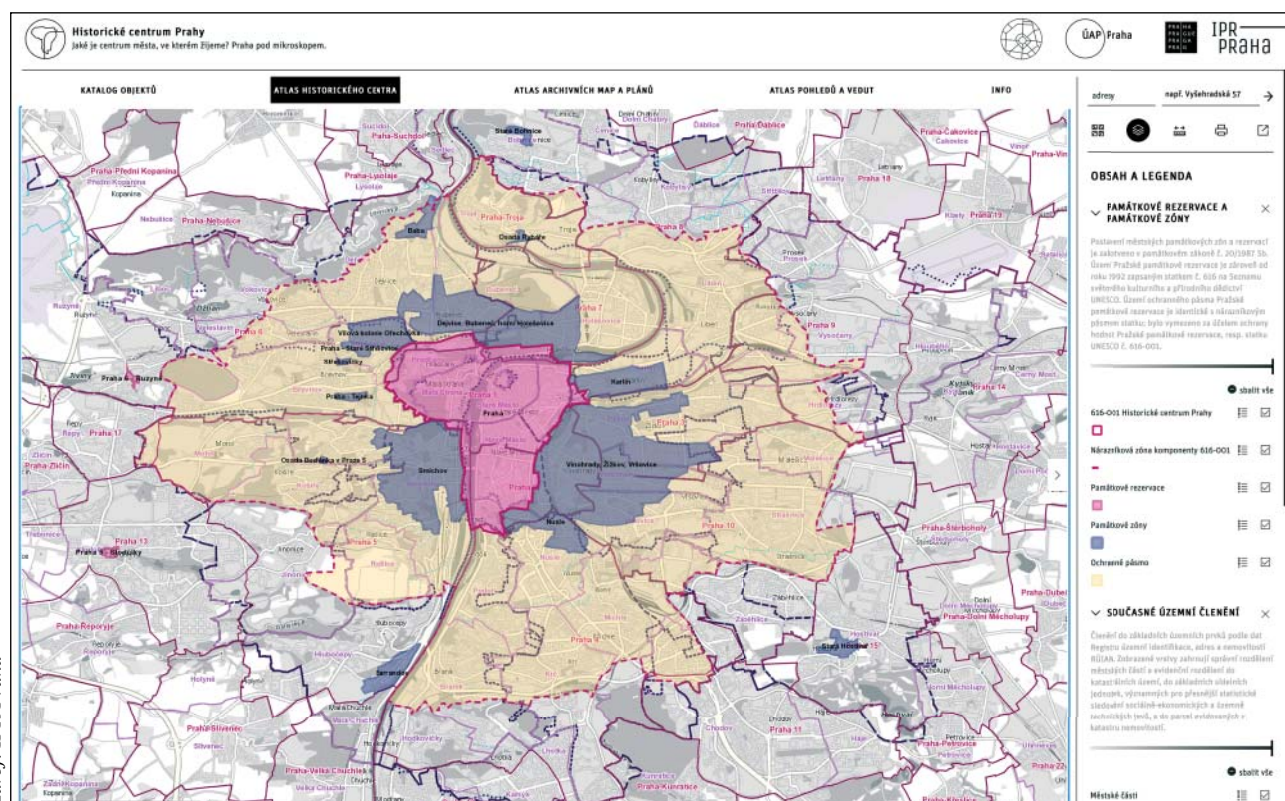
Aplikace Historické centrum města je prvním místem, kde jsou pohromadě historická a aktuální data o území i samotných objektech, která uživatel může okamžitě porovnávat a filtrovat podle toho, co hledá. Lze si například vyhledat jednotlivé objekty podle stavebního stylu, data vzniku či architekta, který budovu navrhl. Aplikace také nabízí staré územní plány či aktuální i archivní pohledy na město. Lidé si tak mohou nejen vyhledat podrobné informace o místě, kde žijí, a podívat se, jak dané místo vypadalo dříve, ale tato interaktivní mapa je také nedocenitelným materiálem pro studenty dějin umění a architektury, stejně jako pro projektanty, kteří navrhují v centru Prahy.

Katalog kritických míst je pak průřezovou rešerší analýz centra Prahy z let 1981–2020, čímž přináší cennou výpověď o intenzitě a palčivosti konkrétních kritických témat a míst v průběhu času. Naznačuje, zdali tehdejší hodnocení byla pouze dočasným trendem reagujícím na aktuální stav, či se řeší dlouhodobě a přetrvávají. Z dokumentu tak mj. vyplývá, že mezi nejtěživější problémy území historického centra Prahy patří rostoucí intenzita turistického a komerčního využití v souvislosti s úbytkem trvalého bydlení a služeb orientovaných na místní obyvatele, kritika problémů panoramatických pohledů a problémy automobilové dopravy včetně nároků na parkování.

Architektonicko-urbanistická analýza Pražské památkové rezervace byla v průběhu svého zpracování pravidelně konzultována s Radou světové památky a s pražským Odborem památkové péče a vznikala ve spolupráci s Ústavem dějin umění FF UK.

Katalog je dostupný na webových stránkách IPR Praha.

[IPR Praha, 10. 3. 2022]

Památkové rezervace a památkové zóny (ukázka z mapové aplikace Historické centrum města)

**Ministr Ivan Bartoš:
Zrychlíme konečně stavební řízení.
Bez novely by nastal kolaps**

Ministerstvo pro místní rozvoj předložilo do meziresortního připomínkového řízení návrh novely stavebního zákona, díky níž konečně začne v ČR fungovat stavební řízení a nenastane hrozící kolaps. Ten by byl totiž důsledkem destrukce smíšeného modelu veřejné správy. Ve spolupráci se samosprávami a kraji chceme tímto krokem změnit nový stavební zákon a zachovat stavební úřady na místní úrovni, kde rozhodují se znalostí prostředí. Stále přitom platí hlavní motto: „jeden úřad, jedno podání, jedno razítko“.

„Naším cílem je, aby bylo stavební řízení předvídatelné a dokázalo se pružně přizpůsobit různým typům staveb a především pak, aby stavebník jednal pouze s jedním úřadem, a to nejlépe elektronicky. Není možné, aby lidé v jednadvacátém století čekali s papíry v ruce ve frontě na úřadě a trávili tím svou dovolenou, jak tomu mnohokrát bývá. To je holý nesmysl,“ říká místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš, přičemž dodává: „Stavební zákon byl ušitý horkou jehlou a v rozporu se všemi politickými dohodami. Chceme napravit nejhorší excesy, které podle našeho názoru ohrožují jak stavební řízení samotné, tak zejména ochranu veřejných zájmů.“

Novela ponechává Specializovaný a odvolací stavební úřad (SOSÚ) pro strategické a rozsáhlejší liniové stavby, který bude rozhodovat o takzvaných vyhrazených stavbách, tedy o velkých infrastrukturálních projektech, dálnicích a elektrárnách. Na SOSÚ budou pracovat zaměstnanci specializovaní pouze na tento typ staveb, čímž se zvýší rychlost a kvalita. Zaveden bude také institut jednotného environmentálního povolení.

Cílem návrhu novely nového stavebního zákona je, aby nová institucionální podoba reagovala na skutečný výkon stávajících stavebních úřadů a ustanovila stavební úřad tam, kde bude k dispozici dostatek kvalifikovaných úředníků a bude zajištěna digitalizace, která je pak nezbytným předpokladem pro rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení prostřednictvím Portálu stavebníka. Navrhuje se také posílení metodické role Ministerstva pro místní rozvoj zejména ve vztahu k obcím.

Z pohledu dotčených orgánů dochází oproti platnému stavebnímu zákonu ke změně v původním pojetí integrace dotčených orgánů. Dotčené orgány, které dnes nejsou součástí státní správy, integrovány do stavební správy nebudou. Náhradou za tuto změnu je ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí navrhováno do stavebního zákona zakotvení tzv. jednotného závazného stanoviska, které bude sloužit jako podklad pro stavební úřad v řízení o povolení záměru. Toto jednotné závazné stanovisko bude obsahovat podmínky a posouzení všech dotčených veřejných zájmů v oblasti ochrany životního prostředí.

Zrychlujeme proces územního plánování. Dřívější „zjednodušené projednání“ bude nově standardem. V oblasti územního plánování je totiž cílem novely posílení role samosprávy v procesech pořizování územních opatření (o stavební uzávěře a o asanaci území), kdy bude nově samospráva (rada obce nebo rada kraje) rozhodovat o pořizení a vydávat územní opatření. Pořizování zajistí příslušný úřad územního plánování. Nově budou jasně identifikovány dotčené orgány, které se k návrhu územního opatření o stavební uzávěře vyjadřují. Významné je opětovné zavedení politiky územního rozvoje jakožto strategického nástroje územního plánování na úrovni státu, a to v rozsahu stávající politiky územního rozvoje. Změny územně plánovacích dokumentací budou pořizovány pouze zkráceným postupem, který odpovídá stavebnímu zákonu z roku 2006.

[MMR, 7. 4. 2022]

**Nový tým na Ministerstvu pro
místní rozvoj – dostupnost bydlení,
zákony a nové finanční modely**

Situace na trhu s bydlením se v České republice stále zhoršuje a není to jen otázka stavebního řízení, respektive jeho délky, předvídatelnosti a přehlednosti. Dosavadní neexistence zákona o podpoře v bydlení, který by dal obcím nástroje řešit bytovou nouzi jejich občanů zatím není k dispozici mimo jiné i díky pasivní roli státu v minulých volebních obdobích. To vše jsou deficity, které se rozhodlo Ministerstvo pro místní rozvoj řešit. Stejně tak samotný proces digitalizace celého procesu a věcná i metodická podpora všech forem bydlení, přes soukromou výstavbu, družstevní či nájemní bydlení z fondu obcí i moderní modely typu baugruppe.

Z toho důvodu vzniká na ministerstvu nový tým. Změnu přinese vznik speciálního strategicko-analytického útvaru MAU (ministerský analytický útvar), který v sobě obsahuje vícero oddělení, která se soustředí výhradně na strategie v oblasti regionální politiky se speciálním zaměřením na kvalitu dostupnosti bydlení (speciální nově tvořené oddělení) a služeb v obcích a městech. Tento analytický útvar bude aktualizovat a dohlížet na jednotlivé strategie v úzké spolupráci s Ústavem územního rozvoje v Brně, který pod ministerstvo patří. Zároveň po vzoru obdobných útvarů v zahraničí bude jakýmsi informačním a datovým korpusem tak, aby důležitá rozhodnutí vedení ministerstva byla založena na faktech a přispěla ke zlepšení kvality života občanů v našich regionech.

Do řešení problematiky bydlení je třeba intenzivně zapojit i mezinárodní znalosti a zkušenosti, které lze získat od nadnárodních institucí. K výraznějšímu zapojení Advisory Hubu Evropské investiční banky dojde po dohodě ministra Ivana Bartoše s viceprezidentkou EIB Lilyanou Pavlovou. Evropská investiční banka a Národní rozvojová banka s Ministerstvem pro místní rozvoj spolupracují již dlouhodobě. Společným cílem je kromě zákonů nastavit trvalý rámec, ve kterém se v dlouhodo-

bém výhledu dá plánovat výstavba, nastavuje podmínky udržitelnosti a umožňuje zvolit vhodný finanční nástroj pro financování výstavby a do procesu získat i soukromé investice.

[MMR, 28. 3. 2021]

IROP vydal Obecná pravidla pro žadatele a příjemce pro nové období 2021–2027

Integrovaný regionální operační program (IROP), který spadá pod Ministerstvo pro místní rozvoj, vydal Obecná pravidla pro žadatele a příjemce. Stejně jako v období 2014–2020 budou i nadále Obecná pravidla stěžejním dokumentem pro všechny žadatele a příjemce.

Budoucí žadatelé o dotaci naleznou v Obecných pravidlech kompletní informace pro podání, realizaci a udr-

žitelnost projektů. Dozvědí se nejen, jakým způsobem jejich žádost bude hodnocena, ale naleznou zde i požadavky na zadávání zakázek, na způsobilost výdajů a soupis všech hlavních povinností, které je nutné dodržovat a plnit v průběhu realizace a udržitelnosti projektu. Na vydaná Obecná pravidla, platná a účinná pro všechny žadatele a příjemce, budou navazovat Specifická pravidla pro jednotlivé výzvy, kde budou uvedena zejména hodnotící kritéria, která budou schválena na prvním jednání Monitorovacího výboru IROP po schválení Programového dokumentu IROP 2021–2027.

„Doprovodná dokumentace pro IROP v novém programovém období musí být přehledná a jasná. A již se tvoří pro žadatele také doplňkové kuchařky, které budou konkrétní a návodné, např. Příručka pro práci v monitorovacím systému,“ říká náměstek Sekce evropských a národních programů Zdeněk Semorád.

Kompletní příprava IROP pro nové programové období se blíží do cílové roviny. ŘO IROP již obdržel od Evropské komise oficiální připomínky k Programovému dokumentu IROP 2021–2027 a v následujících týdnech plánuje řídicí orgán o připomínkách jednat. Současně probíhá příprava doprovodné dokumentace pro IROP, kam se řadí i nově vydaná Obecná pravidla pro žadatele a příjemce.

Aktuální informace k IROP pro období 2021–2027 představí série akcí Centra pro regionální rozvoj České republiky pro veřejnost s názvem IROP TOUR. Tyto akce se budou konat po celé České republice, a to od půlky dubna do půlky května. Celkem bude realizováno 50 setkání zaměřených na novinky a změny v IROP 2021–2027. Vyhlášení prvních výzev IROP se pak předpokládá v polovině roku 2022.

[MMR, 11. 4. 2022]

MMR spustilo program pro obce a kraje na rekonstrukce bytů a budov pro uprchlíky z Ukrajiny

Ministerstvo pro místní rozvoj spustilo 14. dubna program Ukrajina, který pomůže obcím a krajům s ubytováním Ukrajinců, kteří do ČR utekli před ruskou agresí. Důležité je, že opravené byty zůstanou obcím a krajům, které je po odchodu ukrajinských uprchlíků domů využijí pro své občany.

„Jako stát se zvládneme postarat o statisíce uprchlíků, kteří k nám přicházejí z Ukrajiny. Velký dík za to patří především obcím a krajům, kterým musíme rychle finančně pomoci. Aktivně jsme proto jednali se starosty, hejtmany a dalšími partnery v regionech. Na základě jejich požadavků jsme upravili chystaný program. V novém národním programu počítáme s dotacemi pro obce a kraje na rekonstrukce bytů a budov k zajištění důstojného bydlení. Samozřejmě, že bude možné uplatňovat náklady zpětně od dne, kdy Rusko napadlo Ukrajinu.

Náš program je jen jedním z připravovaných opatření, jak řešit dostupnost bydlení,“ říká místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš s tím, že program je součástí strategie, kterou schválila vláda.

Finančně budou podpořeny opravy či menší rekonstrukce obecních a krajských objektů, které nejsou nyní obyvatelné, ale mohly by sloužit pro střednědobé ubytování uprchlíků. Tyto rekonstrukce budou prováděny v půdorysech stávajících objektů. S povolovacím procesem nebude problém. K získání dotace bude stačit čestné prohlášení, že je věc řešena se stavebním úřadem. Pomůže také chystaný Lex Ukrajina. Opravené byty po krizi obcím a krajům zůstanou a ty je využijí pro své občany.

Dotace na opravu a vznik obecních či krajských bytů bude činit maximálně 120 tis. Kč na jednu osobu dle standardizované kapacity a bude pro byty, které předtím nebyly technicky způsobilé k ubytování osob. Dotace na opravu obecních či krajských ubytoven bude

činit maximálně 40 tis. Kč na jednu osobu dle standardizované kapacity a MMR stanoví minimální standard vybavenosti tak, aby šlo vždy o důstojné ubytování.

Na program má MMR skoro jednu miliardu korun. Stále je ve hře možnost, že s financováním pomůže EU, což osobně řešil ministr Ivan Bartoš v Bruselu.

O dotaci mohou žádat obce a jimi zřizované organizace, kraje a jimi zřizované organizace, hlavní město Praha, městské části hlavního města Prahy a jimi zřizované organizace.

Jako záložní variantu a nouzové řešení v případě ještě většího náporu na ubytovací kapacity MMR finančně podpoří obce a kraje při pořizování mobilních či montovaných domů pro ubytování uprchlíků. MMR stanoví minimální standard vybavenosti tak, aby bylo garantováno důstojné ubytování.

[MMR, 14. 4. 2022]

Voda ve městě

Metodika **Voda ve městě** je výsledkem dvouletého projektu podpořeného v rámci programu Zéta TA ČR.

Jejím cílem je přiblížit téma hospodaření s dešťovou vodou, představit přínosy a základní možnosti dostupných opatření a poskytnout podporu při plánování a procesních postupech vedoucích k realizaci opatření.

Publikace vznikla v rámci spolupráce dvou univerzit (ČVUT UCEEB a UJEP) a její první vydání zaznamenalo mnoho pozitivních ohlasů. Nyní se chystá vydání nového, rozšířeného vydání metodiky, jež bylo spuštěno v průběhu měsíce dubna na platformě HitHit. Publikaci lze objednat na adrese: martina.sykorova@cvut.cz nebo pomocí QR kódu.

„Narodil jsem se do doby plné optimismu k technickým a vědeckým vynálezům. Jedním z mých nejranějších zážitků z televizního vysílání bylo přistání prvního člověka na Měsíci. Obdivoval jsem nové stavební technologie, které do architektury přinesly objevy z vesmírného nebo automobilového průmyslu. Byla to doba růstu a rozvoje bezuzdně konzumní společnosti.

Ale postupně jsem si začal víc a víc uvědomovat, že vědecké a technologické objevy a civilizační vyvozenosti nejsou časem dostatečně prověřeny. Ukazují se stále další a další problémy, které homo sapiens na této planetě páchá, přestože si myslíme, že v dobré víře.

Díky tomu si stále víc uvědomuji, že ty zdánlivě obyčejné a dávno překonané postupy, inspirované přírodou či přírodou přímo vygenerované a prověřené staletími, se ukazují být správné. Jsou v souladu s fascinujícími procesy, které se kolem nás dějí, a díky nimž můžeme existovat nejenom my, ale vše živé okolo nás.

Právě proto považuji tuto knihu za mimořádně důležitou, nabízí totiž dávno objevené. Přináší návody a řešení, které jsou samozřejmé, ale bohužel námi lidmi zapomenuté a nepoužívané.

Dešťová voda je něco, co naši lidskou společnost obtěžuje, protože jí je buď málo, nebo moc, navíc na místech a v časech, které se nám zrovna nehodí. Ale zapomínáme, že díky ní můžeme žít na této planetě! A proto berme konečně všechna nabízená řešení v této knize jako správnou cestu, jak začít napravovat chyby, kterých jsme se v posledních staletích dopouštěli.“

doc. Ing. arch. Jakub Cigler

Plánování města. Příručka mladého urbanisty

Publikace fakultního ateliéru Kohout – Tichý, za nímž stojí prof. Ing. arch. Michal Kohout a doc. Ing. arch. David Tichý, Ph.D., předkládá komplexní pohled na urbanistický rozvoj. Integruje principy udržitelného rozvoje s pochopením měřítkových souvislostí vystavěného prostředí a koordinace jeho jednotlivých složek. Vychází z dlouholeté spolupráce s českými municipalitami.

Publikace **Plánování města s podtitulem Příručka mladého urbanisty** je učena nejen studentům a studentkám architektury pracujícím na urbanistických zadáních, ale i zástupcům a zástupkyním městských samospráv, občanské veřejnosti a všem, kteří se zajímají o územní rozvoj.

Rozsáhlý obrazový aparát zahrnuje fotografie, plány, výkresy a grafy, které poskytují ucelený pohled pro pochopení vzájemných souvislostí. Díky příkladům z praxe nechává příručka nahlédnout na proces spolupráce s městy na jejich rozvoji, a to například z Prahy, Brna, Nepomuku, Pardubic, Havlíčkova Brodu nebo Štětí.

Publikaci vydalo České vysoké učení technické v Praze v roce 2021 a je možno ji zakoupit v nakladatelství Walden Press. Publikace je k dostání na e-shopu www.biobooks.cz. Pro uplatnění 10% slevy pro čtenáře časopisu U&ÚR zadejte slevový kód **UUR2022**.

Toby Hemenway ukazuje, jak spojit lidi a přírodu ve městě do funkčního ekosystému

Dvě třetiny obyvatel této planety budou v roce 2050 žít ve městech. Jak dosáhnout toho, aby města zůstala i nadále příjemným prostředím a fungovala i lidská společenství? Aby se nerozšířila gentrifikace, zahlcení dopravou, nesnižovala se kvalita životního prostředí nebo nedocházelo k rozmachu satelitů? Možnosti nabízí známý americký biolog a guru regenerativního přístupu k přírodě i městskému prostředí Toby Hemenway v knize **Ekosystémy měst budoucnosti**.

„Publikaci Tobyho Hemenwaye považuji za velmi zdařilý a poučný vklad do debaty o budoucnosti měst v době rostoucího tlaku mimo jiné na zavádění tzv. adaptačních opatření, tedy prvků pro udržitelnou budoucnost. Přesně tyto cesty ve svých projektech, ať už jde o parky, zahrady nebo další veřejné prostory, silně podporujeme,“ říká **Petra Lepková Melingerová**, ředitelka Nadace Proměny Karla Komárka.

„Co potřebujeme, je jiný typ myšlení, které bere do úvahy nejrůznější možnosti a propojení společenského a přírodního života ve městě, je dostatečně citlivé a proměnlivé, aby bylo možné jej uplatňovat na nejrůznější problémy a na rozličných úrovních: od konkrétních míst, přes sousedství až po velké, třeba i celoměstské celky. V tomto představují Ekosystémy měst budoucnosti zajímavou a důležitou inspiraci. Hlavně proto, že s ohledem na probíhající a zesilující environmentální krizi, je důležité si bytostné a nerozpojitelné propojení města a přírody uvědomit, zbavit se zjednodušujících představ o městě a přírodě v něm a začít k městu přistupovat jako k organickému sociálně-přírodnímu celku, kde příroda hraje nezastupitelnou úlohu a nabývá nejrůznějších podob,“ shrnuje sociolog **Petr Gibas** autorův přínos v doslovu knihy.

Publikaci nově vydalo eko-nakladatelství Walden Press a je k dostání na e-shopu www.biobooks.cz. Pro uplatnění 10% slevy pro čtenáře časopisu U&ÚR zadejte slevový kód **UUR2022**.

